

Voorwoord

Dit voorwoord is bedoeld om in twee zaken helderheid te verschaffen. Ten eerste om de lezer een inleiding te geven over het doel van het onderzoek. En ten tweede om de lezer een handleiding te geven voor het lezen van het verslag.

Het onderzoek naar studenten en studieadviseurs richt zich op de interactie tussen studenten en studieadviseurs aan de Universiteit van Amsterdam. Zowel studenten als studieadviseurs hebben direct te maken met de uitgebreide keuzemogelijkheden en de reglementen die daarmee verband houden. Studenten moeten keuzes maken om invulling te geven aan de studie. Studieadviseurs moeten continu op de hoogte blijven, zodat zij de student kunnen adviseren bij het maken van een keuze.

Het onderzoek is verdeeld in twee delen. Het eerste deel concentreert zich op de meningen van studenten aan de Universiteit van Amsterdam. In het tweede deel wordt het perspectief van de studieadviseurs belicht.

Elk deel begint met een samenvatting van het eindverslag. Het is mogelijk deze samenvattingen te lezen om een goede indruk te krijgen van het onderzoek. Het overzicht op pagina 16 geeft een leuk beeld van de onderwerpen die aan de orde komen met betrekking tot de relatie tussen de studenten en studieadviseurs.

In de eindverslagen worden de vragenlijsten uitgebreid besproken, hierbij geven de bijlagen duidelijkheid op welke wijze de vragen gesteld zijn en welke wijze de antwoorden geanalyseerd zijn.

Een ieder die geïnteresseerd is het te bekijken of te lezen, kan een verslag krijgen. Commentaar is ten alle tijden welkom!

Bedankt allemaal!

Anna

Hoofdstuk 1:

Samenvatting van het onderzoek naar studenten en studieadviseurs

Het onderzoek naar studenten en studieadviseurs richt zich op de interactie tussen studenten en studieadviseurs aan de Universiteit van Amsterdam. Zowel studenten als studieadviseurs hebben geparticipeerd in het onderzoek, omdat beide direct te maken hebben met studiekeuzemogelijkheden. Studenten moeten keuzes maken om invulling te geven aan de studie. Studieadviseurs moeten de student kunnen adviseren bij het maken van keuzes.

Studenten van de zeven faculteiten van de UvA, behalve Tandheelkunde, hebben via een schriftelijke vragenlijst hun mening gegeven over studieadviseurs aan de UvA. De vragenlijst bestaat ten eerste uit vragen over de kennis van de student over de opleiding en ten tweede uit vragen over het bezoek bij de studieadviseur.

1.1 Wie is de studieadviseur?

De voorlichting en het advies aan studenten zijn per faculteit verschillend georganiseerd. De studieadviseur is echter altijd betrokken in het studieadvies aan studenten. Het aantal studieadviseurs dat verbonden is aan een opleiding hangt af van de grootte van de opleiding, ofwel hoeveel studieadviseurs er voor een opleiding zijn, ofwel hoeveel opleidingen er onder de verantwoordelijkheid van een studieadviseur vallen. Een studieadviseur beantwoordt vragen in verband met studieplanning, studievertraging, keuzevakken, tentamen- en examenregelingen, tempo- en prestatiebeurs, afstudeerfonds, interpretatie van een wet, major-minor en studeren in het buitenland. In het studentenstatuut staat dat iedere student recht heeft op studiebegeleiding. De student moet echter zelf contact opnemen met de studieadviseur als deze iets wil vragen of bespreken.

1.2 Uitkomsten en aanbevelingen

Uit de antwoorden blijkt dat 62% van de studenten veel te weinig weet over de mogelijkheden rondom de opleiding. Hierbij gaat het vooral om studeren in het buitenland en major-minor programma's. Het betreft vooral informatie specifiek voor de *eigen* opleiding. Daarentegen zegt 74% van de studenten voldoende van de structuur van de opleiding te begrijpen om te kunnen afstuderen. In de studiegidsen is informatie opgenomen over de verschillende opleidingen. Algemene informatie is te verkrijgen bij het Service en Informatie Centrum (SIC). Toch klagen veel studenten over gebrekkige informatievoorziening, zowel op papier als in de vorm van mondelinge voorlichting. Een mondelinge voorlichting aansluitend aan een

college of werkgroep voor een groep studenten van een zelfde opleiding geeft helderheid over de specifieke mogelijkheden voor die groep. Op de vraag of studenten het op prijs zouden stellen regelmatig een oproep te krijgen voor een vrijwillig bezoek bij de studieadviseur antwoordt 44% 'ja'. Studenten hebben deze behoefte vooral aan het begin van een nieuw studiejaar of aan het begin van een trimester. Uit de antwoorden blijkt dat 58% van de studenten wel eens bij een studieadviseur is geweest. Er zijn studenten (20%) die antwoorden niet te weten wie de studieadviseur van de opleiding is. Een groot deel van deze 20% zijn eerstejaars studenten die nooit bij een studieadviseur zijn geweest. Dit, terwijl het eerste studiejaar al ver gevorderd is! Het blijft belangrijk dat de studieadviseurs en de bereikbaarheid (kamer en spreekuren) opgenomen worden in de studiegidsen. Ook de wijze waarop studenten een afspraak kunnen maken, hetzij direct, hetzij via de informatiebalie op de faculteit moet in de studiegidsen worden opgenomen. Voor een aantal studenten vallen de spreekuren op onmogelijke (wegens stage, reistijd) tijden. Enige flexibiliteit in afspraken is van belang, zodat studenten niet onnodig het bezoek bij de studieadviseur uitstellen.

De meeste studenten gaan naar de studieadviseur voor advies over studieplanning, studievertraging en eigen bijzondere redenen. Juist voor studieplanning en studievertraging is de studieadviseur er! Uit de groep studenten die wel bij de studieadviseur zijn geweest, zegt 30% geen bevredigend antwoord te hebben gekregen tijdens het gesprek. Deze studenten zijn negatief over de studieadviseur. Zij vinden dat de studieadviseur te weinig kennis heeft, slechts vertelt wat de student al weet, alleen maar als doorverwijsinstantie functioneert, niet let op de capaciteiten van de student, of in het ergste geval onjuist advies heeft gegeven. Bovendien vinden zij dat de studieadviseur alleen informatie geeft en geen advies. Mocht het advies in jouw geval niet juist zijn...trek zelf aan de bel en win informatie in bij docenten! (ook al zien zij dit vaak niet als hun taak), of bij de Studentenbalie, of bij het onderwijs instituut (OWI) of de decaan aan jouw faculteit.

De studieadviseur is er weldegelijk voor 'gewone' vragen en niet alleen voor problemen. Via e-mail is het op de meeste faculteiten goed mogelijk vragen te stellen aan de studieadviseur of zelfs mogelijk een afspraak te maken. Probeer van deze gelegenheid gebruik te maken!

Studieadviseurs hebben het vaak druk. Dit leidt in sommige gevallen tot een onpersoonlijk, onprettig gesprek. Het is daarom van belang dat de student aangeeft om welke reden de student een gesprek met de studieadviseur verlangt, zodat de studieadviseur enigszins voorbereid is. Een studieadviseur heeft de taak de student te verwijzen naar een interne of externe instantie of te bemiddelen voor de student als het nodig is. Studenten vinden het vaak vervelend als de studieadviseur hen doorverwijst naar een andere persoon of instantie. De studieadviseur is het eerste aanspreekpunt voor studenten en heeft ook de taak studenten

de juiste richting op te sturen voor verdere begeleiding. Neem deze tweede stap dus ook!

1.3 Door wie en voor wie

Het ASVA Studentenuite onderzoeksbureau doet onderzoek naar het onderwijs aan de UvA en het leven van de student in Amsterdam. Een aantal studenten voert het onderzoek uit in een nieuwe organisatie, die is ontstaan door de fusie van de ASVA|OBAS en de Studentenuite Amsterdam.

Het onderzoek wordt gedaan voor studenten, studentvertegenwoordigers en voor het onderzoeksbureau zelf; zowel de ASVA Studentenuite als de betrokken studenten blijven op de hoogte van de kwaliteit van het onderwijs (en de zaken die verband houden met het onderwijs) aan de UvA.

1.4 Voor reacties en vragen:

Het onderzoeksbureau is te bereiken via e-mail:

onderzoeksbureau@stuc.uva.nl

Het adres is: Vendelstraat 2; 1012 XX; Amsterdam

Telefoon: ASVA Studentenuite 020 525 31 37 of 020 622 57 71

Internet: <http://www.stuc.uva.nl/asva-studentenuite/onderzoeksbureau>

Hoofdstuk 2:

Eindverslag van het onderzoek naar studenten en studieadviseurs aan de Universiteit van Amsterdam

2.1 Inleiding

Studenten en studieadviseurs hebben direct te maken met de uitgebreide keuzemogelijkheden, die studenten tegenwoordig hebben om aan de studie invulling te geven. Studenten moeten keuzes maken die uiteindelijk leiden tot een goede afronding van de studie. Studieadviseurs hebben de taak studenten in deze keuzes te sturen en te adviseren. Het onderzoek naar studenten en studieadviseurs richt zich op de interactie tussen studenten en studieadviseurs aan de Universiteit van Amsterdam.

Het eerste deel duidt op de schriftelijke vragenlijst, die door studenten van verschillende faculteiten is ingevuld. Het tweede deel bestaat uit een verslag van de bezoeken aan de studieadviseurs. De bezoeken worden afgelegd door studenten. (Deel II volgt in hoofdstuk 3 en 4)

Kort en bondig wordt de vragenlijst voor studenten over de opleiding en de studieadviseurs beschreven. Daarmee wordt een duidelijk overzicht gegeven van de meest opvallende en meest voorkomende antwoorden die studenten op de vragenlijst hebben ingevuld.

Aan het onderzoek hebben 358 studenten van de Universiteit van Amsterdam deelgenomen. Alle faculteiten, behalve Tandheelkunde hebben deelgenomen aan het onderzoek. De vragenlijsten zijn in de maand mei verspreid op de verschillende faculteiten. De vragenlijsten zijn at random verspreid onder studenten van verschillende opleidingen en verschillende studiejaar. De lijsten zijn verspreid in collegezalen, in bibliotheken, in mensae en bij studieverenigingen. Het betreft een schriftelijke vragenlijst, die door studenten zelf kan worden ingevuld.

De antwoorden zijn verwerkt met Excel, zodat het mogelijk is geworden aantallen dezelfde antwoorden te tellen en om te zetten tot percentages. Om dit binnen beperkte tijd voor elkaar te krijgen hebben vier vrijwilligers mij geholpen deze lijsten te verspreiden en in te voeren in Excel. Bedankt allemaal!

De indeling van het verslag is als volgt:

In het verslag wordt allereerst in paragraaf 2.2 de schriftelijke vragenlijst voor studenten per vraag geanalyseerd. De antwoorden van iedere vraag worden in een of meer tabellen weergegeven. In bijlage 1a is de schriftelijke vragenlijst voor studenten toegevoegd. Bij de bespreking van iedere vraag wordt de vraag nog eens herhaald.

In paragraaf 2.3 volgt de conclusie van de antwoorden die zijn gegeven op de vragen. Naar aanleiding van de conclusie volgen een aantal

aanbevelingen voor studenten en studieadviseurs om de interactie tussen beide zo goed mogelijk te laten verlopen (in paragraaf 2.4). In paragraaf 2.5 is een overzicht toegevoegd voor studenten waaruit te lezen is waar zij terechtkunnen met welke vraag of probleem. Tot slot zijn grafieken die van de belangrijkste vragen een overzicht geven over alle faculteiten in de bijlagen opgenomen.

2.2 Analyse van de schriftelijke vragenlijst per vraag

In dit gedeelte wordt voor iedere vraag in een tabel de verdeling van 'niet ingevuld', 'ja', 'nee' en 'weet niet' antwoorden gegeven en indien van toepassing de meest voorkomende opmerkingen kort beschreven.

Bespreking van de vragenlijst:

Vraag 1: "Ik studeer... aan de faculteit... Dit is het... jaar dat ik studeer."

De onderstaande tabel geeft een samenvatting van de antwoorden die gegeven zijn op vraag 1 weer. 358 studenten van de Universiteit van Amsterdam hebben de vragenlijst ingevuld. Deze studenten zijn afkomstig van 38 uiteenlopende studierichtingen. Aangezien de universiteit onderverdeeld is in zeven faculteiten, zijn ook de studierichtingen volgens deze verdeling gecategoriseerd. De volgende zeven faculteiten zijn in het onderzoek betrokken: 1) biologie; 2) economie; 3) geesteswetenschappen; 4) geneeskunde; 5) maatschappij- en gedragswetenschappen (FMWG); 6) rechtsgeleerdheid; 7) Wiskunde, Informatica, Natuurkunde en Sterrenkunde (WINS). Tandheelkunde heeft tot nu toe geen vragenlijsten teruggestuurd.

De laatste rij in de tabel geeft het gemiddelde studiejaar van alle respondenten aan.

Overzicht van de studenten die hebben deelgenomen aan het onderzoek:

Tabel: 1

Totaal aantal studenten	358
Totaal aantal studierichtingen	38
Totaal aantal faculteiten	7
Gemiddelde studiejaar	3,1

Er zit een grote variatie in het jaar waarin de studenten studeren, echter de meeste studenten studeren op het moment van invullen twee jaar of meer. Deze studenten zijn het belangrijkste voor het onderzoek.

In bijlage 1b staat een overzicht van het exacte aantal studenten per faculteit dat deelgenomen heeft aan het onderzoek.

Vraag 2: "Vind je dat je zelf voldoende informatie tot je beschikking hebt van de structuur van jouw opleiding?"

De structuur van de opleiding houdt in de indeling van de opleiding over vier of vijf jaar zoals deze in de studiegids beschreven staat. Daarbij behoren de verplicht te volgen vakken, het tijdstip waarop het vak gegeven wordt, het aantal studiepunten dat daarvoor verkregen wordt, de vorm van toetsing, en de herkansingsmogelijkheden. Kortom de informatie over het basispakket van de opleiding en de ruimte die de opleiding geeft hiervan af te wijken.

In tabel 2 staat een overzicht van de antwoorden op vraag 2.

Overzicht van de antwoorden op vraag 2

Tabel 2:

Antwoord	Aantal studenten	Percentages
Niet ingevuld (1)	14	4%
Ja (2)	264	73%
Nee (3)	77	22%
Weet niet (4)	2	1%

Zie voor uitleg van codering van de antwoorden en het aantal antwoorden bijlage 2a. In bijlage 2a wordt de codering voor alle vragen uit de vragenlijst toegelicht.

Het grootste deel van de studenten zegt voldoende te weten over de structuur van de opleiding om de studie te vervolmaken. Dit geldt voor studenten van alle faculteiten. Naast dit positieve resultaat hebben studenten opmerkingen over de gebrekkige informatievoorziening. De meest voorkomende opmerkingen van studenten zijn ten eerste dat er te weinig informatie wordt verschaft zowel schriftelijk als in de praktijk over de opleiding (er is geen regelmatige voorlichting, begeleiding of bijeenkomst). Zij weten zodoende niet waar zij aan toe zijn. Ten tweede: een redelijk groot aantal studenten vindt dat de studiegids en daarnaast de docenten voldoende informatie bieden over de structuur van de opleiding. Ten derde hebben studenten geantwoord dat zij zich zelf moeten verdiepen in de structuur van de opleiding omdat het hen niet voorgeschoteld wordt (dit ervaren zij als negatief) en dat zij zelf vragenstellen als zij niet over voldoende informatie beschikken. Onvoldoende informatie heeft vaak als oorzaak dat er veel verandert in de structuur van de opleiding of dat de structuur van de opleiding niet gehandhaafd wordt, waardoor het voor studenten te onduidelijk wordt (o.a. of zij tot de nieuwe of oude structuur behoren). Een klein aantal studenten weet voldoende over de opleiding omdat zij actief zijn of zijn geweest in een opleidingscommissie, facultaire studentenraad of op een andere manier actief zijn geweest in studenteninspraak.

Vraag 3: "Vind je dat je zelf voldoende weet wat betreft de mogelijkheden rondom jouw opleiding, zoals major-minor, keuzevakken (aan andere faculteiten), of studeren in het buitenland?"

Met 'mogelijkheden' wordt de ruimte bedoeld die de student wordt geboden om naast het basispakket de studie te verrijken met bijvoorbeeld keuzevakken aan andere faculteiten, universiteiten of in het buitenland. Hiertoe behoren ook de mogelijkheid tot het volgen van een major-minor programma, dualleren of het doen van bestuurswerk. In tabel 3 staan de antwoorden.

Overzicht van de antwoorden op vraag 3:

Tabel 3:

Antwoorden	Aantal studenten	Percentages
Niet ingevuld (1)	13	4%
Ja (2)	124	34%
Nee (3)	219	61%
Weet niet (4)	2	1%

Opvallend veel studenten zegt niet voldoende te weten over de opleiding die ze volgen. Veruit de meeste studenten beklagen de beperkte informatieverschaffing met name ten aanzien van het major-minor programma en het studeren in het buitenland. Het gaat hierbij om informatie die specifiek toegepast is op de eigen opleiding. Een aantal studenten heeft het gevoel dat studeren in het buitenland eigenlijk niet wordt aangemoedigd en dat het ingewikkeld is de in het buitenland gevolgde vakken in te passen in het studiepakket. Ten tweede antwoorden studenten dat zij zich niet verdiept hebben in de mogelijkheden rondom de studie, ofwel omdat het hen niet interesseert, ofwel omdat zij te weinig informatie hebben om aangemoedigd te worden iets dergelijks aan te pakken, ofwel omdat de mogelijkheden steeds veranderen en daardoor onduidelijk zijn. Een klein aantal studenten vindt dat de studiegids voldoende informatie biedt, dat zij genoeg post krijgen en dat zij voor informatie terechtkunnen bij het Service en Informatiserings Centrum of bij het Bureau Internationalisering. Een heel klein aantal studenten vraagt expliciet om meer schriftelijke of mondelinge informatie over deze onderwerpen.

Vraag 4: "Zou je het op prijs stellen om regelmatig een oproep te krijgen voor een afspraak bij de studieadviseur?" En: "Hoe vaak?"

Met een oproep van een studieadviseur wordt een schriftelijke brief bedoeld die een aantal maal per jaar aan studenten wordt gestuurd. De

student is niet verplicht om naar de studieadviseur te gaan, maar krijgt een uitnodiging om op een bepaald tijdstip bij de studieadviseur langs te gaan.

Studenten zijn bij deze vraag geheel vrij geweest in te vullen hoe vaak zij een eventuele oproep wensen te krijgen gedurende het studiejaar. In tabel 4 staat een overzicht van de antwoorden op vraag 4.

Overzicht van de antwoorden op vraag 4:

Tabel 4:

Antwoorden	Aantal studenten	Percentages
Niet ingevuld (1)	17	6%
Ja (2)	152	44%
Nee (3)	161	50%

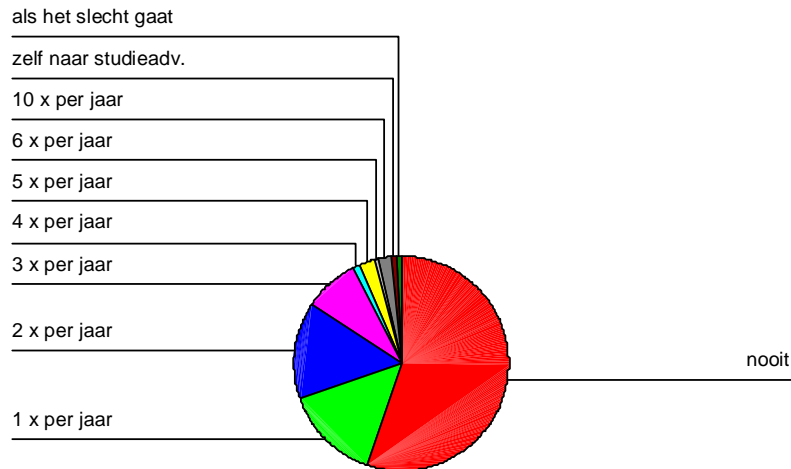
De studenten die 'ja' hebben ingevuld op de vraag of zij een uitnodiging willen krijgen van de studieadviseur om langs te komen voor een gesprekje. De meeste antwoorden dat zij dat een of twee keer per jaar zouden willen. Een kleiner aantal studenten wil drie keer per jaar een oproep, enkele studenten wensen vier, vijf, zes of tien keer per jaar een oproep van de studieadviseur. (zie bijlage 2a voor de precieze aantallen antwoorden van studenten)

Van de studenten die 'nee' hebben geantwoord, geven de meeste als reden dat zij zelf een afspraak maken en om advies vragen als dit nodig is. De tweede groep studenten antwoordt dat zij het niet nodig vinden of geen behoefte voelen een studieadviseur te spreken. Een derde groep studenten vindt de studieadviseur onbekwaam en ongeïnteresseerd en gaat daarom niet naar de studieadviseur. Een vierde groep studenten vindt dat een afspraak met een studieadviseur afhankelijk is van de situatie van de student. Als het met de studie slecht gaat, maken zij een afspraak. Zolang het goed gaat, vinden zij dit niet nodig. Een heel klein aantal studenten antwoordt dat de studieadviseur goed te bereiken is en dat zij daarom dus zelf een afspraak wensen te maken.

In de onderstaande cirkeldiagram 1 zijn de antwoorden van de studenten op vraag 4 af te lezen:

Cirkeldiagram 1:

**Vraag 4: Zou je het op prijs stellen om een regelmatig
een oproep te krijgen?**

(Aantallen: van boven naar beneden; 2;3;6;2;8;4;27;48;48;134 (nooit))

Vraag 5a: "Ben je wel eens bij de studieadviseur geweest?"

Overzicht van de antwoorden op vraag 5a:

Tabel 5a:

Antwoorden	Aantal studenten	Percentages
Niet ingevuld (1)	29	8%
Ja (2)	206	58%
Nee (3)	123	34%

De studenten die wel eens een bezoek hebben afgelegd bij de studieadviseur zijn studenten uit het tweede jaar en hoger. Het aantal studenten dat 'nee' heeft ingevuld wordt vertekend door een aantal eerstejaars studenten dat vragenlijsten heeft ingevuld. Over het algemeen zijn de meeste studenten uit het tweede jaar of hoger wel eens bij een studieadviseur geweest.

Hieronder volgt een kort overzicht per faculteit van het percentage studenten dat wel en geen bezoek heeft afgelegd bij de studieadviseur:

Tabel 5b:

Faculteit	Wel bezoek	Geen bezoek
Biologie	37%	51%
Economie	77%	23%
Faculteit der Maatschappij en Gedrags Wetenschappen	57%	35%
Geesteswetenschap pen	67%	33%
Geneeskunde	69%	27%
Recht	53%	36%
Scheikunde	71%	29%

Bij biologie zijn de meeste niet bij een studieadviseur geweest, voor de andere faculteiten geldt dat het overgrote deel van de studenten wel bij de studieadviseur is geweest.

Vraag 5b: "Weet jij wie de studieadviseur is van jouw faculteit?"

De studenten die niet bij de studieadviseur zijn geweest, is gevraagd deze vraag in te vullen. Van de studenten die wel een bezoek hebben afgelegd bij een studieadviseur hebben, wordt aangenomen dat ze weten wie de studieadviseur van de opleiding is.

Overzicht van de antwoorden van de studenten op vraag 5b:

Tabel 5c:

Antwoorden	Aantal studenten	Percentages
Niet ingevuld (1)	42	2%
Ja (2)	244	68%
Nee (3)	71	20%

Het overgrote deel van de studenten weet wie de studieadviseur is van de opleiding of van de faculteit. In de meeste studiegidsen staat de naam en het telefoonnummer vermeldt van de studieadviseur.

NB. De studenten die nooit bij een studieadviseur zijn geweest, houden bij vraag 5b op met het invullen van de vragenlijst. De vragen 6, 7, 8, 9, 10, 11 zijn alleen beantwoord door de studenten die wel bij de studieadviseur zijn geweest.

Vraag 6: "Met welke vraag/vragen ben je bij de studieadviseur geweest?"

Voor het beantwoorden van deze vraag was het mogelijk om uit negen verschillende redenen er een aantal aan te kruisen of een andere reden zelf in te vullen. In de tabel hieronder staan de meest gestelde vragen en hoe vaak deze vragen gesteld zijn door studenten.

Overzicht van de meest gestelde vragen:

Tabel 6

Vragen	Aantal antwoorden
Studieplanning	136
Studievertraging	64
Studiebeurs	28
Keuzevak	27
Tentamenregeling	26
Afstudeerfonds	17
Examenregeling	13
Major-minor	14
Interpretatie van een wet	4
Anders	77

(In bijlage 6a staan de meest gestelde vragen in een staafgrafiek.)

Veruit de meeste studenten gaan naar de studieadviseur om vragen te stellen over studieplanning en studievertraging. Volgens de nieuwe regelgeving is het de taak van de studieadviseur geworden hierover te adviseren.

Vraag 7a: "Hoeveel tijd heeft de studieadviseur (per gesprek) voor jou genomen?"

Aan de studenten is gevraagd het aantal minuten dat zij met de studieadviseur hebben gesproken in te vullen. De antwoorden lopen sterk uiteen. Een groot gedeelte van de studenten is erg kort bij de studieadviseur geweest; ongeveer 5 tot 10 minuten. Een klein deel van de studenten heeft een uitgebreid gesprek gevoerd met de studieadviseur; ongeveer 20 tot 30 minuten. De gemiddelde gespreksduur wordt beïnvloed door de grote verschillen in gespreksduur.

Overzicht van het aantal minuten per gesprek bij de studieadviseur:

Tabel 7a:

Gemiddeld aantal minuten	9,4
Maximaal aantal minuten	60
Minimaal aantal minuten	0,5

Vraag 7b: "Was dat voldoende?"

Bij deze vraag kunnen studenten aangeven of de tijd die zij kregen een gesprek te voeren met de studieadviseur voldoende is geweest om het gesprek van nut te doen zijn. Uit tabel 7b blijkt dat de meeste studenten voldoende tijd voor het gesprek hebben gekregen.

Overzicht van het aantal antwoorden op vraag 7b:

Tabel 7b:

Antwoord	Aantal studenten	Percentages
Ja (2)	179	84%
Nee (3)	35	16%
Weet niet (4)	0	0%

Bij vraag 7b is ruimte opengelaten voor opmerkingen. De meest voorkomende opmerkingen zijn; evenveel studenten hebben beantwoord dat het probleem in het gesprek voorlopig is opgelost, ofwel dat het probleem niet is opgelost, omdat de studieadviseur geen raad wist of omdat de studieadviseur al vertelde wat de student zelf al wist. Een kleiner aantal studenten klaagt over de omstandigheden van het gesprek; zij vinden het te onrustig, ofwel omdat de telefoon wordt aangenomen tijdens het gesprek, ofwel omdat het gesprek te kort is, ofwel omdat het te druk is in de wachtkamer. Daarnaast vinden studenten dat het gesprek ongemakkelijk verloopt. Zij voelen zich niet op hun gemak, omdat de studieadviseur te onpersoonlijk en te formeel te werk gaat.

Een klein aantal studenten is door de studieadviseur doorverwezen naar een andere instantie om geholpen te worden.

Een aantal studenten merkt op dat zij langdurige begeleiding nodig hebben, omdat slechts een gesprek niet lang genoeg motiveert. Een tweede opvallende opmerking is dat een aantal studenten het jammer vinden dat zij slechts met problemen bij de studieadviseur terechtkunnen, en niet met 'gewone' vragen.

Zo wordt het voor studenten onaantrekkelijk gemaakt om naar de studieadviseur te gaan.

Vraag 8: "Heb je tijdens het gesprek een bevredigend antwoord gekregen?"

In vraag 8 wordt de studenten gevraagd te beantwoorden of zij een bevredigend antwoord hebben gekregen van de studieadviseur op de vraag/vragen die zij hebben gesteld.

Overzicht van het aantal studenten dat een bevredigend antwoord heeft gekregen of niet:

Tabel 8:

Antwoord	Aantal studenten	Percentages
Ja (2)	150	70%
Nee (3)	64	30%
Weet niet (4)	0	0%

De meeste studenten hebben een bevredigend antwoord gekregen van de studieadviseur. Onder vraag 8 is ruimte opengelaten voor opmerkingen. De meest opvallende opmerking van de studenten die 'nee' hebben ingevuld, is dat een groot aantal studenten vindt dat de studieadviseur niet voldoende geïnformeerd is over het onderwerp. Zij vinden dat de studieadviseur over te weinig kennis beschikt en vaak verteld wat de student zelf al weet. De studieadviseur komt met overbodige informatie en geeft een aantal folders mee om de student gerust te stellen. Een redelijk aantal studenten vermeldt dat het probleem inderdaad opgelost is na het gesprek met de studieadviseur. Een zelfde aantal studenten vindt het gesprek met de studieadviseur ongemakkelijk; te onpersoonlijk, te formeel.

Vraag 9: "Is achteraf gebleken dat de studieadviseur een juist advies heeft gekregen?"

Met vraag 9 hebben de studenten de mogelijkheid gekregen om in te vullen of zij een juist of onjuist advies hebben gekregen van de studieadviseur. Daarnaast is er ruimte voor opmerkingen; om aan te geven waarom de student juist dan wel onjuist advies heeft gekregen.

Overzicht van de antwoorden op vraag 9:

Tabel 9:

Antwoord	Aantal studenten	Percentages
Ja (2)	133	70%
Nee (3)	56	29%
Weet niet (4)	3	1%

De meeste studenten menen dat zij een juist advies krijgen van de studieadviseur. Toch is er een aantal studenten dat niet tevreden is met het advies van de studieadviseur. Slechts drie studenten beantwoorden dat zij nog niet weten of zij een juist advies hebben gekregen. In deze gevallen moet dat nog blijken.

De studenten die geen juist advies hebben gekregen, klagen over het feit dat het advies dat zij gekregen hebben van de studieadviseur onduidelijk is of eigenlijk geen advies is, maar slechts informatie met betrekking tot het onderwerp.

Een klein aantal studenten heeft zelf een andere keuze gemaakt, dan de keuze aanbevolen door de studieadviseur. Eveneens een klein aantal studenten vindt dat de studieadviseur helemaal niets weet en hoogstens functioneert als een doorverwijsinstantie. Sommigen vinden het bezwaarlijk dat de studieadviseur niet let op de capaciteiten van de persoon, die tegenover de studieadviseur zit.

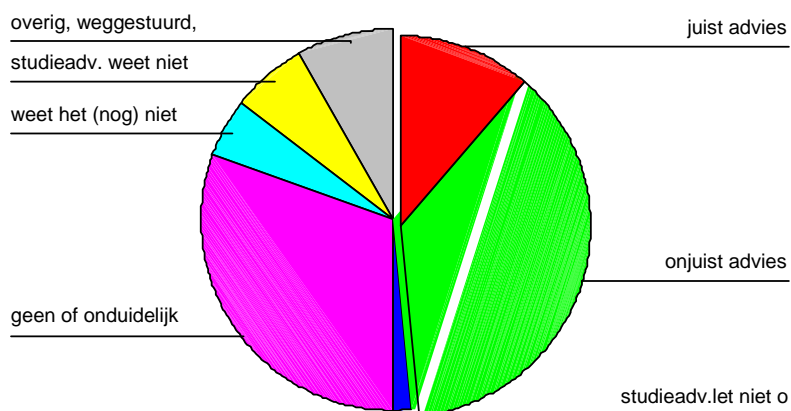
De studenten geesteswetenschappen vinden dat zij meestal een onjuist advies krijgen van de studieadviseur. Van de faculteit recht en geneeskunde beantwoordt een redelijk groot aantal dat zij niet vaak genoeg juist advies krijgen van de studieadviseur. De studenten van de overige faculteiten zijn overwegend positief.

In cirkeldiagram 2 zijn de percentages van de antwoorden van studenten per faculteit af te lezen.

Cirkeldiagram 2:

Adviezen van de studieadviseurs

vraag 9

(Aantallen: van boven naar beneden; 5;4;3;19;1(studieadviseur let niet op de persoon zelf);23;7)

Vraag 10: "Vind je dat de studieadviseur van jouw opleiding voldoende spreekuren heeft/voldoende te bereiken is?"

Studieadviseurs houden over het algemeen drie verschillende soorten spreekuren; te weten: Inloopsprekuren, telefonische spreekuren en afspraakspreekuren. Per faculteit zijn deze spreekuren verschillend georganiseerd. In deze vraag worden deze mogelijkheden niet afzonderlijk uitgesplitst.

Overzicht van de antwoorden op vraag 10:

Tabel 10:

Antwoorden	Aantal studenten	Percentages
Ja (2)	125	58%
Nee (3)	87	40%
Weet niet (4)	4	2%

In de ruimte voor opmerkingen hebben de studenten die de studieadviseur onvoldoende te bereiken vinden opgemerkt dat de wachttijden zowel bij het inloopsprekuren, als bij het afspraakspreekuren te lang zijn. De studieadviseur heeft het te druk en is daardoor slecht bereikbaar. Een aantal studenten beklagt zich over het feit dat de spreekuren op ongelukkige tijden vallen. Namelijk ofwel op vrijdagmiddag, als de student voor het weekend ver naar huis moet reizen; ofwel altijd overdag terwijl de student overdag stage loopt of al werkt; ofwel omdat de spreekuren altijd op dezelfde dag zijn en daarom kunnen ze een trimester altijd onder college uren vallen.

Vraag 11: "Vind je dat de studieadviseur van jouw opleiding gemakkelijk te bereiken is?"

Met deze vraag wordt geduid op de stap die de student moet zetten om in contact te komen met de studieadviseur. De student kan de studieadviseur bellen op bepaalde tijdstippen of de student kan de studieadviseur bezoeken op bepaalde tijdstippen.

Overzicht van de antwoorden op vraag 11:

Tabel 11:

Antwoorden	Aantal studenten	Percentages
Ja (2)	153	73%
Nee (3)	52	25%
Weet niet (4)	4	2%

(zie bijlage 10 voor de grafieken per faculteit)

De opmerkingen van de studenten die menen dat de studieadviseur niet gemakkelijk te bereiken is, richten zich op het feit dat de studieadviseur te vaak afwezig zou zijn en dat deze te vaak bezet is, als deze wel aanwezig is. Een aantal studenten vindt de studieadviseur onaangenaam, omdat deze er niet voor 'gewone' vragen is, maar slecht bereikbaar is voor problemen. De afspraak met de studieadviseur moet in sommige gevallen via de informatiebalie gemaakt worden. Dit wordt door studenten als onprettig ervaren, omdat zij denken dat de informatiebalie bepaald of zij een afspraak mogen maken met de studieadviseur, oftewel of het probleem wel ernstig genoeg is.

De lange wachttijd en de telefonische onbereikbaarheid zorgen ook voor ongemakkelijk contact tussen studenten en studieadviseur.

2.3 Conclusie

358 studenten hebben deelgenomen aan het onderzoek. Het overgrote deel van de studenten zegt voldoende over de structuur van de opleiding te weten om af te studeren (74%). Daarentegen zegt een opvallend groot deel van de studenten veel te weinig over de mogelijkheden rondom de opleiding te weten (62%). De mogelijkheden naast de studie veranderen continu. Het is daardoor voor studenten niet altijd gemakkelijk de juiste informatie te vinden, die bij hen past. Daarnaast hebben studenten het gevoel dat ze niet in alle gevallen aangemoedigd worden de studie te verrijken met de mogelijkheden rondom de studie. Hiermee wordt met name studeren in het buitenland bedoeld.

Een groot aantal studenten stelt het op prijs regelmatig een oproep te krijgen van de studieadviseur om langs te komen voor een gesprek (44%). Veel studenten hebben deze behoefte voordat het studiejaar begint of voordat een nieuw trimester begint. Tegenover deze gewillige studenten staat een groep studenten die absoluut niet betutteld wil worden door een studieadviseur. Ze gaan liever helemaal niet. Een deel van deze tweede groep studenten zegt zelf een afspraak te maken met de studieadviseur als het slecht zou gaan met de studie.

De meeste studenten zijn echter wel eens bij de studieadviseur geweest (58%). Opvallend is dat veruit de meeste eerstejaars studenten nooit bij een studieadviseur zijn geweest. Dit, terwijl zij toch al ver gevorderd zijn in het eerste jaar.

Er zijn studenten die niet weten wie de studieadviseur van de faculteit is, ofwel omdat het hen niet interesseert, ofwel omdat het hen niet verteld is. Dit laatste zou niet voor mogen komen.

Studieplanning en studievertraging zijn kwesties die het meest vaak aan de studieadviseur worden voorgelegd. Dit houdt verband met het versnelde studietempo, de verkorte studiebeurs en de vele keuzemogelijkheden naast het reguliere studieprogramma.

De meeste studenten zijn tevreden over de gespreksduur en over de oplossing die uit het gesprek is voortgekomen (84%). De studenten die van mening zijn dat de studieadviseur te weinig tijd heeft genomen voor het gesprek, zijn negatief over de studieadviseur. Zij menen dat de studieadviseur niets weet over de kwestie waarmee de student naar de studieadviseur is gekomen. En zodoende hebben zij geen bevredigend antwoord gekregen, waardoor het probleem niet is opgelost (30%). De meeste studenten zijn tevreden over het advies dat zij van de studieadviseur hebben gekregen (70%). De studenten die geen juist advies hebben gekregen, vinden dit erg vervelend. In een aantal gevallen heeft dit zeer negatief uitgedaakt. Zij vinden dat de studieadviseur niet bekwaam genoeg is, over te weinig informatie beschikt, of juist alleen informatie biedt en geen advies.

Veel studenten vinden dat de studieadviseur moeilijk te bereiken is, omdat de wachttijden te lang zijn, of omdat de spreekuren op ongelukkige tijden vallen.

Tot zover de meest opvallende conclusies van het onderzoek.

Het is niet mijn bedoeling het verslag af te sluiten met een opsomming van positieve en negatieve bevindingen over de mening van studenten ten aanzien van studieadviseurs. Ik voeg daarom een aantal aanbevelingen toe, die van nut kunnen zijn voor studenten en studieadviseurs.

2.4 Aanbevelingen

-Veel studenten weten weinig van de mogelijkheden rondom de opleiding, die specifiek voor hen (daadwerkelijk) mogelijk zijn. Een mondelinge voorlichting voor een groep studenten van een bepaalde opleiding zou een optie kunnen zijn studenten meer helderheid te verlenen over de mogelijkheden rondom de studie. Dit zou bijvoorbeeld kunnen plaatsvinden aansluitend aan een college of een werkgroep.

-Een geheel vrijwillige oproep aan studenten aan het begin van het collegejaar zou een goede mogelijkheid zijn voor studenten om samen met de studieadviseur het verloop van de studie te bespreken.

-Studenten maken vaak pas een afspraak met de studieadviseur als er een probleem is. Studenten denken dat ze geen afspraak kunnen maken met de studieadviseur als zij een 'gewone' vraag hebben. Ook voor vragen moeten studenten bij de studieadviseur terecht kunnen. Dit moet duidelijk benadrukt worden, bijvoorbeeld in de studiegids.

-Studieadviseurs hebben het over het algemeen druk. Het is daarom van belang van tevoren aan te geven of het om een korter of een langer gesprek gaat.

-Om een probleem te bespreken is het beter een aparte afspraak te maken, in plaats van de studieadviseur telefonisch of tijdens het inloopsprekuren te benaderen.

-Spreekuren vallen soms op lastige tijden, ofwel omdat een student ver moet reizen, ofwel omdat een student werkt of stage loopt. Het is dus nodig extra spreekuren mogelijk te maken.

-De studieadviseur is het eerste aanspreekpunt voor studenten met vragen of problemen met betrekking tot studieplanning, studievertraging, studiebeurs, keuzevak, tentamenregeling, afstudeerfonds, examenregeling, major-minor, interpretatie van een wet. De studieadviseur verwijst studenten door naar andere personen of instanties voor verdere informatie. Mocht dit niets opleveren, ga dan terug naar de studieadviseur!

2.5 Overzicht

Er zijn veel plaatsen aan de universiteit waar de student naar toe kan met een vraag of een probleem of voor algemene informatie om te oriënteren. Om dit nog eens helder te maken, staan hieronder negen belangrijke vragen en de antwoorden op deze vragen.

Antwoorden op negen vragen:

- 1 HELP! Ik heb studievertraging opgelopen! Wat nu?
- 2 Hoe plan ik het verdere verloop van mijn studie vanaf nu?
- 3 Ik wil een bezwaarschrift schrijven, maar hoe?!
- 4 Hoe pas ik in het nieuwe studiefinancieringsstelsel?
- 5 't Lijkt me leuk om in het buitenland te studeren; maar wanneer?
- 6 Een onvoldoende tentamencijfer... hoe kan ik het aanvechten?
- 7 Wie kan mij een overzicht geven van alle studierichtingen?
- 8 Heb ik eigenlijk wel de juiste studie gekozen?
- 9 Bestuurswerk? Ik?

- 1 ---> de studieadviseur is hiervoor het eerste aanspreekpunt
- 2---> de studieadviseur is hiervoor het eerste aanspreekpunt
- 3---> de Studententalie helpt je met het schrijven van een bezwaarschrift
- 4---> de Studententalie heeft een intermediair bij het IBG; je wordt meteen geholpen; telefoonnummer Studententalie: 020 5253716
- 5---> Voor algemene informatie over het buitenland kun je terecht bij het Service en Informatiserings Centrum. Meer specifieke informatie kun je vragen bij de studieadviseur. Er zijn veel Erasmusbeurzen te verkrijgen voor een half jaar en te verlengen met vier maanden. Informeer hiernaar bij je eigen vakgroep.
- 6---> neem eerst contact op met de docent in kwestie, vervolgens kun je terecht bij de studieadviseur voor bemiddeling en ondersteuning
- 7---> de studiegids biedt een overzicht, opleidingscoördinator of studieadviseur kan uitleg geven naar aanleiding van de studiegids
- 8---> de studiekeuzeadviseur (ook decanen) adviseert bij het maken van de studiekeuze

9---> Je kunt een jaar lang bestuurswerk (organiseren, overleggen, samenwerken) doen op verschillende manieren. Een paar uur per week naast je studie, of gedurende het hele jaar tegen een vergoeding per maand. Deze bestuursbeurs is een extra jaar en vervangt dus niet de studiebeurs! Bovendien bedraagt een bestuursbeurs meer dan een studiebeurs.

Hoofdstuk 3:

Samenvatting van de gesprekken tussen studenten en studieadviseurs

3.1 Inleiding

Een aantal studenten hebben een gesprek gevoerd met de studieadviseur van de opleiding die zij volgen. De gesprekken hebben als doel ook vanuit de studieadviseurs een blik te werpen op de relatie tussen studenten en studieadviseurs. Aan de hand van een checklist zijn vijf onderwerpen aan de orde geweest tijdens het gesprek. Dit zijn de volgende onderwerpen: 1) Over de achtergrond van de studieadviseur zelf; 2) Over het verzamelen van informatie; 3) Over het contact met studenten/docenten; 4) Over de functieomschrijving van de studieadviseur; 5) Vier moeilijke cases. De belangrijkste punten uit deze vijf onderwerpen komen in deze samenvatting aan de orde.

3.2 De studieadviseur aan het woord

Studieadviseurs hebben vele verschillende taken, die direct en indirect met de student te maken hebben. De spreekuren zijn de taken van de studieadviseur, waarin zij direct met de student te maken hebben. Hiervoor onderhouden zij verschillende spreekuren. Voorbeelden van de veelheid aan taken van de studieadviseur zijn: het verwerken van nieuwe informatie omtrent (de organisatie van) het onderwijs; het voorlichten van aankomende studenten; en het schrijven van de studiegids. Per faculteit is de precieze invulling van de taken van de studieadviseur geregeld; dit verschilt per faculteit.

Voor het beroep studieadviseur bestaat geen aparte opleiding. Er bestaan cursussen binnen en buiten de universiteit voor studieadviseurs, waaraan studieadviseurs steeds weer kunnen deelnemen. Een belangrijke taak van de studieadviseur is het op de hoogte blijven van actuele ontwikkelingen. Dit geschiedt via bijeenkomsten, waarop bepaalde thema's worden behandeld; via een nieuwsbrief per e-mail; en onderlinge contacten tussen studieadviseurs onderling en tussen studieadviseurs en decanen/docenten. Met dit informatieaanbod zeggen de studieadviseurs geen moeilijkheden te hebben met het vergaren van informatie. Studieadviseurs vinden over het algemeen dat ze voldoende informatie paraat hebben. En als dit niet het geval is dan weten ze waar de informatie te vinden is. Over het contact met studenten verschillen de studieadviseurs van mening. Enerzijds blijkt dat de drempel om naar het inloopsprekuur te gaan (bijvoorbeeld) te hoog is, anderzijds beschouwen de studieadviseurs de studenten als volwassenen, die zelf kunnen bepalen wanneer het noodzakelijk is naar de studieadviseur te gaan. En dan ook echt over de drempel te stappen.

De meeste studenten bezoeken de studieadviseur om de studieplanning te bespreken. Deze gesprekken kunnen teleurstellend of bemoedigend uitwerken voor de student. Studenten vergeten soms dat de studieadviseur aan de kant van de student staat. Daarom blijft het van belang dat de student tijdig laat weten of er iets aan de hand is. Sommige studieadviseurs nodigen studenten uit eigen beweging uit ofwel als het niet goed gaat met de studie, ofwel eerstejaars, ofwel studenten die hun studie hebben gestaakt. Het moet duidelijk zijn dat de studieadviseur er niet slechts is voor studenten met problemen, maar dat studenten met *alle* vragen bij de studieadviseur terecht kunnen. De studieadviseur kan echter niet alle vragen beantwoorden. Als de studieadviseur de vraag niet kan beantwoorden, zoekt deze voor de student uit waar de student wel terecht kan; de doorverwijsfunctie.

Een flinke groep studenten blijkt niet goed op de hoogte zijn van de mogelijkheden, aldus de observatie van de studieadviseurs. Zij lezen de studiegids niet goed en letten niet op de mededelingen in de folia. Vaak ontstaat er zo verwarring. Soms komt het doordat regelingen ingewikkeld zijn, of te ingewikkeld geformuleerd zijn. Andere studenten weten heel goed wat hun mogelijkheden zijn.

Studieadviseurs verschillen van mening over de vraag of een oproep aan studenten voor een gesprek zinvol zou zijn. In sommige gevallen wel; in sommige gevallen niet. Het idee studenten op te roepen stuit op het feit dat studieadviseurs teveel studenten te woord zouden moeten staan. Daar is simpelweg geen tijd voor. Sommige studieadviseurs zouden contact willen onderhouden met de derdejaars studenten en de scriptieschrijvers, om ze zonnodig bij de studie te betrekken.

Studieadviseurs zijn zich bewust dat het verkeerd inlichten van een student verstrekende gevolgen kan hebben. Graag onderhouden studieadviseurs contact met studenten die in een bijzondere situatie verkeren.

3.3 Opmerkingen en aanbevelingen

Allereerst een aantal opmerkingen met betrekking tot de interviews:

Er zijn niet veel studieadviseurs geïnterviewd. Het verslag is daarom geen volledige afspiegeling van *de* studieadviseur.

Vervolgens kunnen de volgende aanbevelingen interessant zijn:

-Studenten en studieadviseurs hebben in vele gevallen dezelfde belangen; namelijk het studeren zo aangenaam en zo vlot mogelijk te laten verlopen. Een goede communicatie tussen beide is belangrijk!

-Voorlichting aan nieuwe (eerstejaars) studenten is er de laatste jaren wel eens bij ingeschoten; het zou goed zijn na te denken over mondelinge voorlichting op kritische momenten in de studie. Zo kunnen vraag en antwoord tegelijkertijd plaatsvinden. Op papier is er al voldoende informatie verkrijgbaar.

-De studiegids levert in sommige gevallen twistpunten op. Met vragen over de studiegids, kunnen studenten bij de studieadviseur terecht.

Hoofdstuk 4:

Eindverslag van de gesprekken tussen studenten en studieadviseurs: Uitwerking van de interviews met de verschillende studieadviseurs

4.1 Inleiding

Een aantal studenten heeft een gesprek gevoerd met de studieadviseur van de faculteit waaraan de betreffende studenten studeren. De studenten hebben aan de hand van een checklist vragen gesteld aan de studieadviseur. De gesprekken zijn goed verlopen. Bedankt aan de studenten en studieadviseurs die tijd vrij hebben gemaakt voor deze gesprekken.

In deze checklist zijn verschillende onderwerpen aan de orde gekomen. Het betrof de volgende onderwerpen: 1) Over de achtergrond van de studieadviseur zelf; 2) Over het verzamelen van informatie; 3) Over het contact met studenten/docenten; 4) Over de functieomschrijving van de studieadviseur; en tot slot, bij 5) Vier moeilijke cases. Hieronder volgt per onderwerp een verkorte uitwerking van de gesprekken tussen de studenten en studieadviseurs. De gesprekken zijn uitgewerkt volgens de vragen van de checklist en de verschillende gegeven antwoorden van studieadviseurs. Dus: antwoorden van verschillende studieadviseurs zijn in een paragraaf samengevat. De vragen zijn in dit verslag niet in alle gevallen hetzelfde geformuleerd als in de checklist. Voor de duidelijkheid zijn ze aangepast aan de antwoorden van de studieadviseurs.

De antwoorden en beschrijvingen zijn niet van toepassing op alle studieadviseurs, daarvoor is een te klein aantal gesprekken gevoerd. De bedoeling van de gesprekken is echter dat het onderzoek ook de vanuit de studieadviseur belicht wordt.

De checklist is opgenomen in bijlage 3a.

4.2 Uitwerking van de gesprekken tussen studenten en studieadviseurs

1) Over de achtergrond van de studieadviseur:

Studieadviseurs hebben verschillende (vaak academische) achtergronden. De meeste zijn al een tiental jaren werkzaam als studieadviseur. De meeste faculteiten beschikken over meer dan een studieadviseur. Studieadviseurs hebben de verantwoordelijkheid over verschillende opleidingen en afstudeerrichtingen.

Is studieadviseur een fulltime baan?

Studieadviseur is een fulltime baan, maar dat wil niet zeggen dat de studieadviseurs fulltime *direct* met studenten bezig zijn. Taken van de studieadviseur, die voor studenten niet direct zichtbaar zijn, zijn bijvoorbeeld: het coördineren van het onderwijs (dit houdt in het maken van het rooster en het organiseren van het onderwijs.); het verwerken van overheidsinformatie; het verwerken van regelingen en wetten voor studenten; het overleggen met studieadviseurs van andere opleidingen en faculteiten; en het verwerken van de spreekuren met studenten. Kortom: het bijhouden van het vak.

Daarnaast verzorgen studieadviseurs voorlichting aan aankomende studenten en aan middelbare scholen. Tevens zijn zij betrokken bij het organiseren van open dagen voor aankomende voltijdstudenten of deeltijdstudenten.

Een belangrijke taak van de studieadviseurs is het schrijven van de studiegids. Met vragen over de studiegids kunnen studenten bij de studieadviseur terecht.

De verdeling van de taken die de studieadviseur op zich neemt is per faculteit verschillend.

Hoeveel spreekuren houdt de studieadviseur?

Wanneer en waar de spreekuren van de studieadviseur zijn, staat bijna altijd vermeld in de studiegids. De spreekuren zijn op te vragen bij het secretariaat van de opleiding. Bovendien hangt het spreekurenrooster vaak op de deur van de kamer van de studieadviseur.

De meeste tijd reserveert de studieadviseur voor afspraaksprekuren, daarna voor inloopsprekuren en daarna voor telefonische spreekuren.

2) Over het verzamelen van informatie:

Bestaat er een opleiding voor het beroep studieadviseur?

Er bestaat geen specifieke opleiding tot studieadviseur. In de praktijk geschiedt de meeste training. Verder worden er cursussen georganiseerd door de landelijke vereniging studieadviseurs en worden er cursussen aangeboden door de UvA. Het Loopbaan Advies Centrum heeft een cursus voor studieadviseurs. Dit zijn bijvoorbeeld cursussen voor gespreksvaardigheden, loopbaanoriëntatie etc.

Wat is de voornaamste informatiebron?

Studieadviseurs onderhouden een netwerk per e-mail, waarmee men elkaar op de hoogte houdt. Tevens verschijnt er een bulletin voor studieadviseurs per e-mail, waarin recent nieuws en nieuwe informatie wordt verspreid.

Vanuit de UvA worden er regelmatig bijeenkomsten voor studieadviseurs georganiseerd, waarin o.a. regelingen, wetgeving, studiebeurszaken, afstudeerfondsen, metoerprojecten, het studentenhandboek, facultaire zaken en actuele thema's aan bod komen.

Overige informatiebronnen zijn regelingen en informatie uit Den Haag, folders van de UvA, de IBG, het internet, de studentendecaan en het Loopbaan Advies Centrum.

Wat zijn de voornaamste moeilijkheden van het op de hoogte blijven van recente informatie?

Volgens de studieadviseurs zijn er geen moeilijkheden bij het verkrijgen van recente en algemene informatie die van belang is voor het uitoefenen van het vak.

Heeft de studieadviseur voldoende informatie paraat?

De meeste studieadviseurs vinden dat ze voldoende informatie paraat hebben. Zo niet dan zoekt de studieadviseur uit hoe het zit en maakt deze een nieuwe afspraak met de student. De informatie is goed te vinden. Studieadviseurs gaan nauwkeurig te werk met het verstrekken van informatie, want studieadviseurs zijn zich bewust dat het verkeerd inlichten van een student verstrekende gevolgen kan hebben.

3) Over het contact met studenten/docenten:

Hoe is het contact met studenten/docenten?

Over het contact met studenten zijn de meningen van de studieadviseurs verschillend. Een aantal studieadviseurs vindt het contact met studenten voldoende en is van mening dat de wachttijden om een afspraak te maken niet lang zijn. Sommige studieadviseurs maken zich zorgen over het contact met studenten. Zij constateren dat de drempel om naar de studieadviseur te gaan te hoog is. Dit wordt bevestigd door het feit dat er weinig studenten op het inloopsprek uur komen. Studieadviseurs zeggen te weten wat onder studenten leeft, maar willen graag contact onderhouden met studenten die in bijzondere situaties verkeren.

Zijn de studenten voldoende op de hoogte?

Studieadviseurs vinden dat de studenten op de hoogte *kunnen* zijn van alle (nieuwe) ontwikkelingen, want alle informatie is verkrijgbaar. De redenen waarom studenten niet over voldoende informatie beschikken zijn vaak dezelfde. Ofwel studenten lezen de studiegids niet nauwkeurig, ofwel ze hebben geen aandacht voor de mededelingen in de folia of in de faculteitsbladen. Gelukkig zijn er ook studenten die wel opletten!

Onduidelijkheid wordt soms veroorzaakt doordat de beleidsmakers zelf te laat zijn met het bekend maken van de wijzigingen. De wijzigingen worden te laat of te onduidelijk bekend gemaakt.

Weten studenten voldoende van de mogelijkheden?

Ja en Nee. Deze vraag overlapt de vorige vraag. Enerzijds wordt onwetendheid van studenten veroorzaakt omdat ze de studiegids niet goed lezen. Anderzijds wordt onwetendheid veroorzaakt omdat sommige zaken in beginsel ingewikkeld zijn. Deze zaken worden met behulp van uitleg in de studiegids niet duidelijk. Mondelinge overdracht door studieadviseurs en door docenten zou een goede oplossing zijn voor duidelijke informatie verschaffing. Onduidelijkheden bij studenten over mogelijkheden kunnen ter plekke besproken worden.

Wat zijn de meest gestelde vragen door studenten?

De meest gestelde vragen van studenten zijn algemene planningsvragen met betrekking tot het studieprogramma. Sinds anderhalf jaar valt dit onder het terrein van de studieadviseur. Vragen over studieachterstand en inleverdata voor opdrachten worden ook vaak gesteld. De studieadviseur bemiddelt met docenten over inleverdata en studievoortgang van een student.

Planningsgesprekken kunnen voor de student een teleurstellend resultaat opleveren, ofwel omdat de studieachterstand te groot blijkt te zijn, ofwel omdat de student te laat is met het afronden van een vak.

In geval van ziekte, echtscheiding of overlijden kan de studieadviseur goed advies geven. In overleg met de student wordt een studieplan opgezet. De studieadviseur kan een verklaring voor de student ondertekenen.

Studenten komen met vragen over mogelijkheden voor studeren in het buitenland. Hiervoor zijn uitgebreide internationale programma's opgezet. Een verschijnsel dat zich voordoet is dat major-minor populair wordt onder studenten die over hun studiekeuze twijfelen.

Een oproep sturen aan studenten?

Over het al of niet oproepen van studenten voor een gesprek bestaat onder studieadviseurs verschil van mening. Een aantal studieadviseurs vindt het onnodig, omdat het inloopsprekuur in principe deze functie vervult. Want het is toegankelijk voor alle studenten. Bovendien is het oproepen van alle studenten onmogelijk gezien het groot aantal studenten aan de faculteiten.

Studieadviseurs willen studenten oproepen met wie het niet goed gaat. Sommige studieadviseurs nodigen deze studenten al uit voor een gesprek; studenten met studieachterstand, eerstejaars en studieweigeraars.

Een aantal studieadviseurs willen studenten in het 3^e jaar en scriptieschrijvers oproepen om ze bij de studie te blijven betrekken.

Het blijft belangrijk dat studenten naar de studieadviseur gaan. Even belangrijk is het om naar docenten te gaan met vragen, want docenten weten het meeste van het vak dat zij geven.

Hoe is het contact van studieadviseurs met docenten?

De mate van contact tussen docenten en studieadviseurs is afhankelijk van beide partijen. Studieadviseurs onderhouden regelmatig contact met decanen, opleidingsdirecteuren en studierichtingscoördinatoren.

4) Over de functieomschrijving van de studieadviseur:

Met welke vragen kan een student bij de studieadviseur terecht?

Een student kan met *alle* vragen bij een studieadviseur terecht. Niet alle vragen kunnen echter door de studieadviseur beantwoord worden. De studieadviseur heeft in dit geval de taak de student door te verwijzen naar een persoon of instantie die wel raad weet met de vraag. Onderwerpen met betrekking tot studiefinanciering en inschrijving worden doorverwezen.

Studenten kunnen altijd langs komen met problemen en vragen over studiekeuze, vakkenkeuze, hulp bij planning van de studie, tips over hoe te studeren, informatie over het volgen van vakken buiten de faculteit, studieprogramma's in het buitenland, klachten over vakken en docenten en bemiddeling bij conflicten met docenten.

Is de studieadviseur het eerste aanspreekpunt voor studenten bij problemen?

Ja. Maar de studieadviseur is er ook voor 'gewone' vragen van studenten, niet alleen voor probleemgevallen. Sommige studenten zijn bang om naar de studieadviseur te gaan, omdat ze denken dat een gesprek met de studieadviseur negatieve gevolgen met zich meebrengt. Dit is niet zo! De studieadviseurs zijn er om studenten te helpen. De privacy van een student blijft gewaarborgd. Een gesprek tussen student en studieadviseur is altijd vertrouwelijk.

De studieadviseur staat aan de kant van de student en levert positieve gevolgen op voor de student.

Echter, de afspraak met de studieadviseur moet aan sommige faculteiten via de balie gemaakt worden. De balie is bij sommige faculteiten vrij nieuw en heeft tijd nodig om goed te gaan functioneren. De balie hoeft geen hinder te zijn voor de student om een afspraak te maken.

Hoe ziet de studieadviseur de ombudsman?

De meeste studieadviseurs vinden de ombudsman een aanvulling. De ombudsman fungeert als een soort vangnet en niet als vervanging voor de

studieadviseur. Een enkele studieadviseur vindt de functie van de ombudsman nog niet duidelijk. Als deze voornamelijk formeel is, zal het een goede aanvulling zijn op de studieadviseur zijn.

5) Vier moeilijke cases:

1) Een student heeft een jaar lang in de opleidingscommissie gezeten. Daardoor heeft de student studievertraging opgelopen. Heeft deze student recht op steun uit het afstudeerfonds? Zo, ja...Hoeveel maanden studiefinanciering kan de student krijgen?

De studieadviseurs gaven de volgende antwoorden:

-Ik zou het opzoeken in folders en in nieuwsbrieven, want ik weet het zo niet uit het hoofd;

-De student krijgt maximaal twee maanden studiefinanciering per twee jaar Opleidings Commissie;

-Dit is afhankelijk van de redenen voor afstudeerfonds; er is zes maanden beschikbaar voor een student.

2) Het zelfde geval als bij een, maar dan voor studenten die in een facultaire studenten raad of in het bestuur van een studievereniging hebben gezeten en voor studenten die ziek zijn geweest.

De studieadviseurs gaven de volgende antwoorden:

-Bij ziek zijn een studieplan maken en vervolgens een verklaring ondertekenen. In andere gevallen opzoeken hoeveel maanden afstudeersteun er mogelijk is.

-Het bestuur van een studievereniging is geen reden voor afstudeerfonds. Ziekte en FSR (afhankelijk van intensiteit) zijn wel redenen voor afstudeerfonds.

-Een FSR student kan maximaal drie maanden per jaar krijgen; Voor een studieverenigingsbestuur is het afhankelijk van de grootte van de vereniging en of er verdeling is tussen bestuursbeurs of afstudeerfonds.

3) Een student heeft zich te laat ingeschreven voor een werkgroep of tentamen en wordt niet meer toegelaten. Hij heeft al uitvoerig gesproken met de betreffende vakgroep, maar zonder resultaat. Nu wil hij ergens protest hiertegen aantekenen. Wat adviseert u deze student?

De studieadviseurs gaven de volgende antwoorden:

-De student moet protest aantekenen tegen de maatregel bij de examencommissie of de studentencommissie.

-Vanaf dit jaar is inschrijving mogelijk tot twee weken voor aanvang, daarna verwijst de studieadviseur door naar opleidingsdirecteur.
-De student moet een brief naar OWI en een afschrift naar de studieadviseur sturen.

4) Een student volgt een minor, een jaar lang. Naar welke studieadviseur moet deze student zich wenden als hij/zij een vraag heeft? (De studieadviseur van de major-opleiding of van de minor-opleiding?)

Deze vraag is niet beantwoord wegens tijdgebrek.

4.3 Conclusie

In de uitwerking van de vragen worden alle punten uit de gesprekken van de studieadviseurs besproken. Hieruit kan het volgende geconcludeerd worden:

Het contact tussen studenten en studieadviseurs verloopt niet altijd even soepel. Soms ontbreekt het contact, terwijl het nodig is. Gebrekkig contact is niet zomaar te wijten aan een van de partijen. Studieadviseurs willen graag contact onderhouden met studenten, maar hebben daar geen tijd voor. Studenten moeten niet vergeten dat de studieadviseur in het leven is geroepen *voor* studenten en niet *tegen* studenten. Gesprekken tussen student en studieadviseur zijn daarom altijd vertrouwelijk . Studieadviseurs willen studenten zoveel mogelijk keuzes zelf laten maken. De keuze om naar een studieadviseur te gaan, wordt vanuit deze gedachte dus ook aan de student overgelaten.

